

Редакција

Проф. др Антонов Александар, Универзитет „Свети Климент Охридски“, Софија
Проф. др Бабић Миланка, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Доц. др Зубер Љубомир, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Prof. dr Kadum Vladimir, Sveučilište Jurja Dobrića u Puli, Hrvatska
Проф. др Кнежевић Саша, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Проф. др Крнета Драгољуб, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Проф. др Кулић Рајко, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Проф. др Лаушевић Саво, Универзитет Црне Горе
Проф. др Милисављевић Владимир, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Проф. др Милошевић Бојко, Универзитет у Новом Саду, Србија
Проф. др Павловић Златко, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Академик проф. др Тошић Ђуро, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Филомонова Ана, Славистички институт Руске академије наука, Москва
Prof. dr François Arnaud, Université Toulouse II - Le Mirail, Franceuka

Радове у овој књизи су рецензирани:

Проф. др Аврамовић Зоран
Доц. др Богдановић Чурић Јасна
Проф. др Брајковић Борис
Доц. др Вирџевић Владан
Доц. др Вулић Татјана
Проф. др Вукашиновић Желимир
Доц. др Ђурић Весна
Доц. др Зечевић Нада
Доц. др Зубер Љубомир
Проф. др Илић Миле
Доц. др Јоргић Драженко
Проф. др Лаушевић Саво
Проф. др Калум Владимир
Доц. др Камерер Ева
Доц. др Ковачевић Бранка
Проф. др Коларић Иван
Доц. др Коледин Горјана
Проф. др Костић Станковић Милица
Проф. др Крнета Драгољуб

Проф. др Кулић Мишо
Доц. др Максимовић Јелена
Проф. др Милисављевић Владимир
Проф. др Милошевић Бојко
Проф. др Мучибабић Милмир
Проф. др Нецковић Симо
Доц. др Опсеница Сања
Проф. др Павловић Златко
Проф. др Пејић Ратко
Проф. др Радич Радивој
Проф. др Росић Тјодор
Доц. др Сладоје Бошњак Биљана
Проф. др Стаматовић Александар
Проф. др Сузић Ненад
Проф. др Тошић Ђуро
Доц. др Веселић Невена
Проф. др Чокорино Радован
Доц. др Чолаковић Радомир

Зборник је штампан уз финансијску подршку
Министарства науке и технологије Владе Републике Српске.

ID = 3072104

I/serbia3
≈ 8€

Универзитет у Источном Сарајеву
Филозофски факултет Пале

Посебна издања
НАУЧНИ СКУПОВИ

Књига 7
том 2/1

НАУКА И ТРАДИЦИЈА

ФИЛОЗОФСKE НАУКЕ

ЗБОРНИК РАДОВА СА НАУЧНОГ СКУПА
(Пале, 18 - 19. мај 2012.)

Пале, 2013

НАУЧНИ СКУП
НАУКА И ТРАДИЦИЈА

Књига 7
том 2/1

ФИЛОЗОФСКЕ НАУКЕ

Издавач:

II 626.099

Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву

За издавача:

Проф. др Миланка Бабић

Главни уредник:

Проф. др Владимир Милисављевић

Секретар редакције:

Проф. др Саша Кнежевић

Технички уредник и компјутерски слог:
Оља Мрда

Лектура и коректура:

Доц. др Сања Куљанин

Доц. др Биљана Самарцић

Јадранка Регоје

Штампа:

“DIS COMPANY” д.о.о. Пале

Тираж:

300 примјерака

Пале, 2013

COBISS.BH-ID 3643160

Р. 1278/14

Садржај

<i>Пленарна предавања</i>	5
Зоран М. Аврамовић НАЦИОНАЛНА КУЛТУРНА ТРАДИЦИЈА ИЗМЕЂУ ИДЕНТИТЕТА И ДИСКОНТИНУИТЕТА	7
<i>Секција за историју</i>	15
Здравко М. Делетић ТРАДИЦИЈА КАО ИСТОРИЈСКИ ИЗВОР	17
Глигор М. Самарџић ТРАДИЦИЈА НАЧИНА И ОБЛИКА САХРАЊИВАЊА НА ЈУГУ ПРОВИНЦИЈЕ ДАЛМАЦИЈЕ	35
Буро Т. Тошић "БАВОЛСКЕ ЧИНИ" ШИБЕНСКЕ ВЈЕШТИЦЕ МРНЕ	53
Нада Б. Зечевић <i>INSULARIUM</i> КРИСТОФОРА БУОНДЕЛМОНТИЈА: УПОТРЕБА АНТИКЕ У МАПИРАЊУ ИСТОЧНОГ МЕДИТЕРАНА	61
Борђе Н. Ђекић ДВА СРПСКА СРЕДЊОВЕКОВНА МОТИВА У ЗАПАДНОЕВРОПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ	77
Ирена В. Љубомирџић О АНТИЧКОЈ ТРАДИЦИОНАЛНОЈ ИСТОРИЈИ И СРПСКОМ НАРОДНОМ ПРЕДАЊУ У РАДОВИМА НИКОЛЕ ВУЛИЋА	85
Радивој Ђ. Радић КАД НАРОДНА ТРАДИЦИЈА НАДЈАЧА НАУЧНИ МЕТОД	91
Александар Д. Стаматовић ВАСПИТНИ И ОБРАЗОВНИ АСПЕКТИ ДОГАЂАЈА ИСТРАГЕ ПОТУРИЦА И ЊЕГОВ ТРЕТМАН У УЏБЕНИЦИМА	101
Божена Б. Младеновић ТОПЛИЧКИ УСТАНАК У СРПСКОЈ ИСТОРИЈИ И ТРАДИЦИЈИ	117
Софија Д. Божић ИСТОРИЈА У СХВАТАЊИМА ИНТЕЛЕКТУАЛАЦА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ КУЛТУРНОГ КЛУБА	125
Lidija M. Vladić Mandarić GLAZBENI ŽIVOT MOSTARA U 20. STOLJEĆU U SVJETLU INSTITUCIONALNO ORGANIZIRANE DJELATNOSTI	137

<i>Секција за филозофију</i>			
Mišo Lj. Kulić	153	Vladimir M. Drekalović	291
KRIZA NAUKE I HERMENEUTIČKO ISKUSTVO TRADICIJE, AUTORITETA I PREDRASUDE	155	FILOZOFSKI I MATEMATIČKI POJAM SLUČAJNOSTI	
Саво С. Лаушевић	159	Iva Lj. Draškić Vićanović	299
НАУКА, АГЕНС КРИЗЕ ПОСТМОДЕРНОГ ЧОВЈЕКА	167	FILOZOFIJA, TRADICIJA I PROBLEM ONTOLOŠKOG UTEMELJENJA VREDNOSTI	
Желимир Д. Вукашиновић	177	Александар М. Петровић	305
МОЖЕ ЛИ СЕ НАУЧИТИ ЖИВЈЕТИ У ИСТОРИЈИ?	191	РАЗЛОЗИ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ БИВСТВОВАЊА ОПШТОСТИ КОД ХЕГЕЛА И ХРИШЋАНСКЕ ИДЕЈЕ У ИСТОРИЈИ (ТРАДИЦИОНАЛНЕ ВРЕДНОСТИ И СВЕТ НАУКЕ)	
Vladimir Ž. Milisavljević	203	Александар Б. Прњат	321
FILOZOFSKA TRADICIJA, AUTONTONOST I IDEJA GEOFILOZOFIJE	217	КОНЦЕПЦИЈА ГРАЂАНСКЕ НЕПОСЛУШНОСТИ У ТЕОРИЈИ ПРАВДЕ КАО ЧЕСТИТОСТИ	
Сања Р. Лакета	227	<i>Секција за социологију</i>	331
ХУСЕРЛОВА КРИТИКА ТЕОРИЈСКОСАЗНАЈНОГ ПОЗИТИВИЗМА	233	Урош В. Шуваковић	333
Иван М. Коларић	247	ДА ЛИ ЈЕ БРЛИНА ПАТРИОТИЗМА НАУЧНИКА ОДРЖИВА У ГЛОБАЛНОМ ДОБУ?	
ФИЛОЗОФСКИ СМИСАО ТРАДИЦИЈЕ	255	Милојка М. Шуговић	347
Биљана Ж. Грачанин	265	ТРАДИЦИЈА СОЦИОЛОГИЈЕ ПОЛИТИКЕ ИЛИ „СОЦИОЛОГИЈЕ ВЛАСТИ“ МАКСА ВЕБЕРА	
МЕКИНТАЈЕРОВА ИНТЕРПРЕТАЦИЈА АРИСТОТЕЛОВЕ АРЕТОЛОГИЈЕ	275	<i>Секција за новинарство</i>	363
Миљан Б. Пошић		Ljubomir S. Zuber	365
ЗНАЊЕ И ВЈЕРА – ФИЛОСОФСКО-ТЕОЛОШКЕ ДИЈАФОРЕ		Vuk B. Vučetić	375
Ева Р. Камерер		МЕДИЈ У ВИН I REPUBLICI SRPSKOJ – IZAZOVI DIGITALIZACIJE	
ТРАДИЦИОНАЛНИ ПОЈАМ СВРХЕ И СХВАТАЊЕ ФУНКЦИЈЕ У САВРЕМЕНОЈ НАУЦИ		Зоран Б. Јевтовић и др.	389
Данијела И. Богдановић		МЕДИЈСКО МИШЉЕЊЕ У ДИГИТАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ	
МЕТАФИЗИЧКО ТУМАЧЕЊЕ ИГРЕ – ИГРА КАО ФИЛОЗОФСКИ ДОСТОЈАН ПРЕДМЕТ		Љиљана Љ. Булатовић и др.	403
Данијела I. Грујић		КОРИСНИЧКИ ГЕНЕРИСАНИ МЕДИЈСКИ САДРЖАЛИ: КОРЕКТИВ ПРИРОДНЕ АСИМЕТРИЈЕ ИНФОРМАЦИЈА	
САВРЕМЕНА ДУНОВНА СИТУАЦИЈА		Весна М. Миленковић	417
Слађана З. Ристић Горгијев		Слађана Д. Стаменковић	
САВРЕМЕНА РЕЦЕПЦИЈА СРЕДЊОВЕКОВНЕ ФИЛОЗОФИЈЕ		СТАРИ – НОВИ МЕДИЈИ/ИНФОРМАЦИЈА – ИНТЕРАКЦИЈА	
Бранко Д. Горгијев		Radmila R. Čokorilo	
КЛАСИЧНЕ СТУДИЈЕ И КЛАСИЧНА ТРАДИЦИЈА		Vladimir N. Klačar	
		NOVI MEDIJI I NOVA POLITIKA	

Невен Д. Обрадовић Душан М. Алексић УТИЦАЈ ИНТЕРНЕТА НА СРПСКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦРКВУ – СТУДИЈА СЛУЧАЈА ЕПАРХИЈА НИШКА	433
Vesna M. Đurić RADIO - IZMEĐU TRADICIONALNOG I MODERNOG MEDIJA	441
Татјана С. Лазаревић Ивана М. Ариџновић МЕДИЈСКИ РАМ: ПРЕОВЛАЂУЈУЋИ/ПРИСУТАН ТОН (Анализа садржаја негативног портретисања Срба са севера Косова и Метохије)	449
Милош М. Маловић МЕДИЈСКА КОНВЕРГЕНЦИЈА И НОВИНАРСТВО У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	471
Смиљка Љ. Исаковић МУЗИЧКА КРИТИКА НЕКАД И САД	487
Андријана Д. Ристић МЈУЗИКЛ <i>КОСА</i> И МЕДИЈСКА ПЕРЦЕПЦИЈА ЊЕГОВЕ ВИШЕЗНАЧНОСТИ	501
<i>Секција за педагогију</i>	513
Радован Р. Чокорило ТРАДИЦИОНАЛНИ ОБРАСЦИ И САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ ПОРОДИЧНОГ ВАСПИТАЊА	515
Katarina M. Todorović TIPOVI KOMUNIKACIJE U NASTAVI	529
Једена Ж. Максимовић ТРАДИЦИОНАЛНО И МОДЕРНО У НАСТАВИ ПЕДАГОШКЕ СТАТИСТИКЕ	543
Златко М. Павловић РЕКАПИТУЛАЦИОНА ИНТЕРПРЕТАЦИЈА ВАСПИТАЊА У ПРОШЛОСТИ И ДАНАС	553
Бранка С. Ковачевић ТРАДИЦИОНАЛНО И САВРЕМЕНО У УНИВЕРЗИТЕТСКОЈ НАСТАВИ	571
Драженко Л. Јоргић ТРАДИЦИОНАЛНО И САВРЕМЕНО У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ВАСПИТАЊУ	583

Перо М. Спасојевић и др. РАНО УЧЕЊЕ КАО НАЈАКТУЕЛНИИ ИЗАЗОВ САВРЕМЕНЕ ПЕДАГОГИЈЕ	597
Биљана М. Сладоје-Бошњак САМОРЕГУЛАТИВНО УЧЕЊЕ: ОДНОС МОТИВАЦИЈЕ И МЕТАКОГНИТИВНИХ СТРАТЕГИЈА УЧЕНИКА	613
Татјана В. Михајловић ОСПОСОБЉЕНОСТ УЧЕНИКА ЗА САМОСТАЛНО УЧЕЊЕ У ТРАДИЦИОНАЛНИМ И САВРЕМЕНИМ НАСТАВНИМ СИСТЕМИМА	625
Љиљана С. Јерковић ТРАДИЦИОНАЛНО И ИНТЕРАКТИВНО СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА ЗА САВЈЕТОДАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД СА РОДИТЕЉИМА	639
Душан П. Ристановић ПРОЈЕКТНА НАСТАВА ИЗМЕЂУ ТРАДИЦИОНАЛНОГ И САВРЕМЕНОГ – ОД НАСТАВНЕ МЕТОДЕ ДО НАСТАВНОГ СИСТЕМА	657
Симо М. Нешковић САМОПРОЦЕНА ПОНАШАЊА И ШКОЛСКИ УСПЕХ УЧЕНИКА У ПРИЛОГУ ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА	671
Предраг Ж. Живковић ПРОФЕСИОНАЛНО ЗНАЊЕ У СТРУКТУРИ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ИДЕНТИТЕТА НАСТАВНИКА	689
Далиборка Б. Шкипина ПОЧЕЦИ ОТВАРАЊА ПРВИХ ДРЖАВНИХ ШКОЛА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ВРИЕМЕ АУСТРОУГАРСКЕ УПРАВЕ	699
Ратко С. Пејић ТРАДИЦИОНАЛНИ И САВРЕМЕНИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА	711
Весна Љ. Минић Марија М. Јовановић РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ СИСТЕМА У СРБИЈИ У ПЕРИОДУ ОД 1945-1950. ГОДИНЕ	733
Небојша М. Мацановић КРИЗА СИСТЕМА ВРИЈЕДНОСТИ И ПОРЕМЕЂАЈИ У ПОНАШАЊУ УЧЕНИКА У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА	743

Татјана Б. Бајић УТИЦАЈ ПОХАЂАЊА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ НА ИСХОД СТУДЕНАТА НА ИСПИТУ И УЛОГА ТЕСТОВА У ПРОЦЕНИ УСВОЈЕНОГ ЗНАЊА	753	Јагода П. Петровић ПСИХОЛОГИЈА У ПРАКСИ СОЦИЈАЛНОГ РАДА	899
Slavica A. Pavlović DJELA GOVORE VIŠE OD RIJEČI (O INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU)	769	Radomir M. Čolaković FUNKCIONISANJE KONATIVNIH REGULACIONIH SISTEMA KOD PACIJENATA LEČENIH OD HRONIČNOG PTSP	911
<i>Секција за психологију</i>	781	Јелена Д. Малинић Љубица М. Драгишић РАНА ТРАУМАТСКА ИСКУСТВА И ШКОЛСКИ УСПЕХ	925
Ратко Д. Дунђеровић Јелена Ђ. Машнић ЛАТЕНТНА СТРУКТУРА РАДНЕ МОТИВАЦИЈЕ И ПЕРЦЕПЦИЈЕ ДЕМОТИВИШУЋИХ УСЛОВА У ЦРНОГОРСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	783	Снежана Т. Самаринћ ПСИХОПАТОЛОШКА ОБЕЛЕЖЈА НА ММПИ-202 ПРОФИЛУ КОД ПСИХОТИЧНИХ ПОЧИНИЛАЦА И НЕПОЧИНИЛАЦА КРВНИХ ДЕЛИКАТА	939
Јелена И. Давидовић Ракић Жељка Р. Бојанић УНИВЕРЗИТЕТСКИ ПРЕДАВАЧ ИЗМЕЂУ ТРАДИЦИЈЕ И РЕФОРМЕ	797	Šnajb Dž. Solaković ISPITIVANJE STRUKTURE SISTEMA STAVOVA ZAPOSLENIH PREMA ULOZI PSIHOLOGA U RADNOJ ORGANIZACIJI	953
Душан Љ. Тодоровић и др. САМОЗАПОШЉАВАЊЕ И ОМЛАДИНСКО ПРЕДУЗЕТНИШТВО	811	Milica N. Milojević i dr. OBRASCI AFEKTIVNOG VEZIVANJA ADOLESCENATA I NJIHOVIH RODITELJA	973
Gorjana D. Koledin PSIHOLOŠKI IZVORI OTPORA NA ISKUŠENJE	825	Alma H. Solaković PSIHOLOŠKE KARAKTERISTIKE I STAV O VRJEDNOSTI AKTIVNOG TRAŽENJA POSLA	991
Бојана Р. Попадић ГЕНЕРАЛНИ СТИЛ АФЕКТИВНЕ ВЕЗАНОСТИ И ПЕРЦЕПЦИЈА ПОНАШАЊА ОЦА РАНИХ АДОЛЕСЦЕНАТА	835	<i>Секција за методику</i>	1009
Мирослав В. Гаврић ЗАДОВОЉСТВО ЖИВОТОМ, СФЕРА ПРОФЕСИОНАЛНЕ АФИРМАЦИЈЕ	849	Биљана М. Павловић ЗАСТУПЉЕНОСТ КОСОВСКО-МЕТОХИЈСКОГ НАРОДНОГ МУЗИЧКОГ СТВАРАЛАШТВА У ОСНОВНОШКОЛСКОЈ НАСТАВИ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ	1011
Миодраг Б. Миленовић Мирјана Д. Матовић СИСТЕМАТИЧНОСТ СТУДЕНАТА ПРОРОДНО-ТЕХНИЧКИХ И ХУМАНИСТИЧКО-ЈЕЗИЧКИХ НАУКА	865	Бранка Р. Брчкало УЛОГА ВЈЕЖБАОНИЦЕ У КОНЦЕПЦИЈИ ОБРАЗОВАЊА УЧИТЕЉА И ОДНОС ПРЕМА ТРАДИЦИЈИ	1025
Марија Д. Сакач ПСИХОЛОШКА КОНЦЕПЦИЈА И ПСИХОЛОШКЕ ИМПЛИКАЦИЈЕ ТРАДИЦИОНАЛНОГ НАСТАВНОГ МОДЕЛА	879	Дарко Р. Ратковић ИНТЕГРАТИВНА ВЈЕЖБА – ИНОВАТИВНИ МОДЕЛ У МЕТОДИЧКОМ ОБРАЗОВАЊУ СТУДЕНАТА РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	1035
Славко Б. Милојковић и др. ПСИХИЧКИ УМОР И ОСОБИНЕ ЛИЧНОСТИ	889	Грујо С. Бјековић НА ПУТУ КА КУЛТУРИ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА ДЈЕЦЕ МЛАЂЕГ ШКОЛСКОГ УЗРАСТА	1045

Јелена Р. Даниловић Татјана С. Грујић МОДЕРНИ ПРИСТУПИ У ТЕСТИРАЊУ ЗНАЊА ЈЕЗИКА: ДОБРЕ И ЛОШЕ СТРАНЕ Ц-ТЕСТА	1055
Маја М. Димитријевић МАРКО КРАЉЕВИЋ – ТРАДИЦИОНАЛНИ ЈУНАК У САВРЕМЕНИМ НАСТАВНИМ ОКОЛНОСТИМА	1069
Снежана П. Марковић РЕЦЕПЦИЈА ТРАДИЦИОНАЛНИХ ВРЕДНОСТИ У САВРЕМЕНОЈ НАСТАВИ НАРОДНЕ КЊИЖЕВНОСТИ У МЛАЂИМ РАЗРЕДИМА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	1085
Тиодор Р. Росић ИМАНЕНТНО-МЕТОДИЧКО ТУМАЧЕЊЕ ПЕСНИЧКОГ ТЕКСТА	1099
Дијана Љ. Вучковић РЕЦЕПЦИЈА РОМАНА ЏОАН К. РОУЛИНГ У СТАРИЈИМ РАЗРЕДИМА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	1113
Живорад М. Миленовић МЕТОДИКЕ ИНКЛУЗИВНЕ НАСТАВЕ – ЗНАЧАЈ И ПОТРЕБА ИЗУЧАВАЊА НА УЧИТЕЉСКИМ ФАКУЛТЕТИМА	1127
Mile Đ. Ilić KONSTITUISANJE METODIKE GRAĐANSKOG OBRAZOVANJA	1137

- Die Organisation der Truppen des Militärgouvernements Serbien und der Verlauf der Operationen im grossen*, Wien.
- Куљић 2005: Т. Куљић, *Integracija preko datuma, Helsinška povelja*, Glasilo Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji, br.87-88, septembar-oktobar 2005, Beograd, 30-34.
- Маулик 1929: W. Maulik, *Bandenbekämpfung, Militärwissenschaftliche und Technische Mitteilungen*, 60, Wien: Österreichischem Bundesministerium für Heerwesen.
- Милинковић 1927: М. Милинковић, *Топлички устанак 1917*, Ниш: Одбор за прославу десетогодишњице устанка.
- Митровић 1987: А. Митровић, *Устаничке борбе у Србији 1916-1918. године*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Митровић 1993: А. Митровић, *Топлички устанак место у српској историји*, Београд: Академија наука и уметности, Одељење историјских наука.
- Младеновић 1995: Б. Младеновић (приредила), *Казивања о Топличком устанку*, Нови Сад: Издавачка делатност „М & Н“.
- Младеновић 1997: Б. Младеновић, *Нови наративни извори о Топличком устанку, Историјски часопис*, књ. ХЛII-ХЛIII (1995-1996), Београд, 311-317.
- Перовић 1954: М. Перовић, *Устанак на југу Србије*, Београд: Војно дело.
- Перовић 1957: М. Перовић, *Устанак на југу Србије*, Београд: Војно дело.

Софија Д. Божић*
Институт за повију историју Србије
Београд

DOI 10.7251/NSFF1301125B

Оригинални научни рад

ИСТОРИЈА У СХВАТАЊИМА ИНТЕЛЕКТУАЛАЦА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ КУЛТУРНОГ КЛУБА**

За разлику од Српског културног клуба, о чијем је деловању у историографији написано неколико озбиљних научних радова (Роровић 1989, Поповић 2003: 211–232, Димић 1993, Димић 1996: 506–561, Димић 2001), Југословенски културни клуб (ЈКК) још увек није био предмет посебних истраживања. Основан 1937. године као реакција на окупљање интелектуалаца који су се определили за неговање српске културе у оквиру југословенства, за јачање српског националног духа, ЈКК, који је себи ставио у задатак да пропацира културно/духовно јединство Срба, Хрвата и Словенаца, формално је почео с радом на оснивачкој скупштини одржаној 26. октобра 1938. у Београду. Досадашња скромна истраживања Југословенског културног клуба не пружају одговор на питање ко су били његови чланови. За сада знамо да су међу оснивачима били др Виктор Новак, др Војислав Кујунџић, др Милош Тривунац, др Димитрије Коњевић, др Борислав Лоренц, др Станко Шкерљ, др Јован Ердељановић, који је изабран за председника ЈКК, др Штефан (Стеван) Сагадин, др Иван Ђаја. Знамо, такође, да је оснивачкој скупштини, одржаној у Друштву пријатеља Француске, присуствовало седамдесет оснивача и да је скупштином председавао др С. Сагадин (Ердељановић у: *Видици* 1938: 299). Та група интелектуалаца, којој су припадали и други стручњаци, универзитетски професори, књижевници и публицисти, износила је своје погледе у часопису *Видици* (1938–1940) и, пре његовог покретања, у часописима *Јавност* (1935–1937) и *Круг* (1938). Сва три часописа окупљала су исти круг сарадника и имала исту идејну оријентацију те су чинила, у ствари, једно гласило које је излазило под три различита имена. Самим тим, *Јавност*, *Круг* и *Видици* представљају поуздан извор за проучавање идеологије Југословенског културног клуба, који пружа одличан увид у ставове његових утемељивача и представника.

У напорима да пронађу одговарајући излаз из дугогодишње државне кризе – у чијем је средишту било хрватско питање – којим ће се осигурати опстанак заједнице Срба, Хрвата и Словенаца, као јединог гаранта очувања слободе и независности свих њених народа у време офанзивног наступа нацизма на међународној политичкој сцени, интелектуалци оку-

* sofijamisa@yahoo.com

** Рад је настао у оквиру пројекта *Срби и Србија у југословенском и међународном контексту: унутрашњи развитак и положај у европској/светској заједници* (бр. 47027), који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.